

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

«Slovenski Štajerci» izhaja vsak drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati naprej. — Cena oznanil je za eno stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserterate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranju (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Št. 4.

V Kranju, dne 18. septembra 1904.

I. letnik.

Slovenski Štajerci, v boj!

V torek, 20. septembra bode pokazal slovenski narod na Spodnjem Štajerskem, če hoče še ostati zvest slovenski narodnosti in če hoče še ostati pod avstrijsko krono.

Mi, ki so nam razmere natančno znane, vemo dobro, da so izvzemši slovenske tri kandidate vsi drugi kandidatje še celo do kandidature prišli na sleparski način.

Povejte nam, gospodje Nemci in nemčurji, kdo pa je postavil vaše kandidate na Spodnjem Štajerskem! Ali so jih postavili zaupniki ljudstva, kakor naše kandidate? Ne, postavilo jih je tistih par gosposkih sleparjev, katere smo okrcali že v prejšnjih številkah našega lista. Ti sleparji, ki jih redi slovenski kmet, so postavili take može, ki bi plesali, ako bi bili izvoljeni, tako, kakor bi jim godli ti politični sleparji; ti pa zopet godejo tako, kakor se jim zvižga v Berolinu. Če postavi gospod pek v Ptuj kandidata, prosto mu, naj ga tudi voli, Slovenci ga ne bodo. Če se že slepari s postavljanjem kandidatov, sleparilo se bo ob volitvi še bolj! Glasom prejetih pisem se slepari že kake tri tedne v raznih krajih Spodnje Štajerske. Naši ljudje pa, ki zlasti v domačih zadevah zadi otresajo jezik, se niti ne ganejo! Taki olikanci niso dosti boljši, kakor odkriti odpadniki. Ako bi propadel kateri naših kandidatov, bili bi temu krivi edinole oni Slovenci, ki so ali že po naravi ali pa po svojem prizadevanju postali voditelji Slovencev! Vendar upamo, da se to ne zgodi. Slovenski Štajerci nismo taki tepci, da bi volili ljudi, ki skrivaj ali očitno sovražijo naš

narod, ljudi, ki komaj čakajo, da pridejo pod nemškega cesarja.

Volilcem ptujskega okoliša je nemčur Wratschko dobro znan, in škoda bi bilo na tem mestu še kaj pisati o tem človeku. Omeniti hočemo le nekaj.

Bilo je za časa zadnje državnozborske volitve, ko se je peljal „kmet“ Wratschko v kočiji iz Ptuja v Jurjevice na volilni shod. Na njegovem dobro rejenem trebuhu se je blestela težka zlata veržica, ker tudi ta gospod je velik bahač. Ko pride blizu Jurjevic, reče sam sebi: „Zum Taifel, zlato urketno moram pa skrit; če jo vidijo kmetje, bodo mislili, da nisem kmet.“ In veržica je „marširala“ v žep. To kaže dovolj jasno, kakšen kmet je nemčur Wratschko. Zato pa Slovenci v brežiškem, kozjanskem, st. lenarškem, ljutomerskem, ormožkem, ptujskem, gornjeradgonskem, rogaškem, sevniškem in šmarskem okraju, napišite na svoje glasovnice ime slovenskega kandidata

dr. Miroslav Ploj

dvorni svetnik in državni poslanec.

V celjskem okolišu si Nemci in nemčurji ne upajo postaviti kandidata. Slovenci pa moramo biti kljub temu previdni, da nas nemčurska sodrga ne preslepi. Vse mogoče je, da se Nemci in nemčurji združijo z socijaldemokrati, kar pa bi bilo osobito zadnjim le v škodo, ker Nemci bi v tem slučaju, kar je vsem dobro znano, socijaldemokrate le izkoristili in bi ti mogli tako plesati, kakor bi jim Nemci zvižgali. Da bi se

brigal Nemec ali nemčur za koristi kmeta ali delavca, niti misliti ni. Pa naj bo že kakor hoče, ali imajo nemčurji svojega kandidata ali ne, dolžnost vsakega Slovenca je, da se volitve udeleži. Zatoraj, Slovenci v celjskem, slovenjegraškem, gornjegrajskem, konjiškem, laškem, šoštanjskem in vranjskem okraju, pridite vsi z glasovnicami, na katerih naj bo napisan slovenski kandidat

Ferdinand Roš

posestrik in župan v Trbovljah.

Gospod Roš je poštenjak, ki bo spolnjeval poslanske dolžnosti v korist kmeta in delavca ter v korist in čast slovenskemu narodu.

Volilci mariborskega okoliša imajo štiri kandidate, vendar slovenskim volilcem ne bode težko izbirati. Nemški meščani in slovenski izdajalci imajo prusjaka Stigerja, kateremu je za kmeta in delavca toliko, kot za lanski sneg. Nemški konservativci niso nič boljši, tudi ti derejo za nemškimi nacijonalci v pruski tabor, kar se je pri raznih glasovanjih v državnem zboru že nestetokrat videlo.

Volilci arveškega, slovenjebistriškega, emureškega, ivniškega, mariborskega, marnberškega in radgonskega okraja, vaš kandidat je

Franz Thaler

kmet v Št. Ilju pri Mariboru.

Franz Thaler ima posestvo, kojega sam obdeluje, ter ve sam najbolje, s kakšnimi težkočami se ima boriti oni, katerega naj tudi to posestvo redi. Ne tako, kakor gospod „nadtropničar“ ter general cele protitočarske artilerije Stiger, kojemu je glavni vir njegovega bogastva — trgovina ter je njegovo blagostanje presneto malo odvisno od kmetije. Če gradi kako novo cesto kot načelnik okrajnega cestnega zastopa, jo gradi tam, kjer jo rabi za svojo trgovino, da lažje naveže svojim odjemalcem svoje blago, nikakor pa tam, kjer on ne rabi cest. Dokazov za to vam lahko dajejo slovenjebistriški narodnjaki kakor g. Peter Novak. Naravnost smešno je, kako da kričijo gospodje Stigerjanci tam, kjer že vedo, da ne bodo prodrli s svojim kandidatom, kakor je to ptujski okraj, da naj „kmet voli kmeta“ ter s tem farbajo svoje bralce. Tam pa, kjer se je nadejati zmage, seve s pomočjo mestnih glasov, tam pa ni kmet njihov rešitelj, temveč gospod župan Stiger. Prav smešno je nadalje, če neka-

teri izdajalski lističi pišejo, da tega „nadtropničarja“ slavijo za njegove zasluge, iznajdbo streljanja, celo na Francoskem, ker znano je, da mu je toča najbolj pobila tam, kjer je največ streljal. Hvalijo ga mogoče kaki trgovci z železom, ki so na lep način nevednemu občinstvu za pravo babjeverstvo izvlekli lepe groše iz žepov. Kot žalostni spomeniki te „Štajerčeve“ norije stoje še po naših hribih te kapelice Feldhofa s svojimi črnimi škornji.

Slovenski kmetje in delavci! Na vas je, da rešite svojo čast, da zboljšate svoj stan. To pa storite, ako soglasno volite slovenske kandidate, kar lahko storite, kajti slovenski kandidati so vse časti vredni možje, medtem ko so nasprotni kandidati breznačajneži, odpadniki, puhloglavci, ki mislijo, da jim bodo pečene piške v usta letele, če pridejo pod prusko pikelhaubo. Vsi v boj proti prusjaskim lutrovem, ki hočejo na zvižacen način odvrniti slovenske Štajerce od avstrijske vladarske hiše!

Slovenski kmetje in delavci! Storite svojo dolžnost, kdor je pa tepec, naj ostane tepec!

Rusko-japonska vojna.

Bitka pri Liaojanu.

Angleški list „Times“ poroča o zadnjih bojih pri Liaojanu v Mandžuriji sledeče:

Japonci so neprestano naskakovali ruske pozicije, ne da bi s tem dosegli drugega, kakor da so bili celi japonski polki do zadnjega moža uničeni.

Ko sta 4. in 6. divizija navalili na ruske utrdbe, sta bili z najtežjimi izgubami odbiti. Oku je naslednjega dne ob dveh popoldnih zopet poskusil z naskokom zavzeti ruske pozicije, a zopet so bili celi polki potolčeni do zadnjega moža, predno so se še bližali žičnati ograji. 5. japonska divizija, ki je operirala proti ruskemu levemu krilu, je imela nekoliko več uspeha, dasi je padlo 75% pionirjev, ki so si s sekuro v roki gradili pot skozi žičnato ograjo. Pa tudi tukaj so bili ob mraku ruski jarki prenapolnjeni z japonskimi mrtveci. Drugi japonski napad je podpirala artilerija. Bombe in granate so pokale, da se je tresla zemlja, in letele proti ruskim pozicijam, dočim so na ruski strani podzemne mine terjale svoje žrtve in pognale več japonskih kompanij v zrak. Japonci niso imeli nič več sreče, kakor popreje, niti za korak se niso približali svojemu cilju. Nato je Oku v tretjič navalil na ruske utrdbe, toda takisto brez uspeha. Drugi dan so Japonci viseli kakor zajci na žičnati ograji in v jarkih so bili nakopičeni mrtveci tri čevlje visoko.

Japonci so v četrtič hoteli navaliti na Ruse, a do tega ni prišlo, ker se je Kuropatkin že pred polnočjo

umaknil s svojih sprednjih pozicij. 10.000 Japoncev je padlo, predno so se polastili prvih ruskih nasipov.

1. septembra se je zdelo, da bi japonska armada brez vsakega posebnega odpora lahko zavzela Liaojan.

Ko so se pa 2. septembra približali mestu japonski voji, se je izkazalo, da je pričakovati še hujšega boja, kakor prejšnje dni. Pehota je prva naskočila ruske pozicije, a Rusi so ji s šrapneli dali tolika izgub, da se ni mogla ganiti naprej. Nato je Oku pričel z grozovitim artilerijskim ognjem. Granate in šrapneli so kakor toča padali na ruske pozicije, a tudi ruski topovi so sipali v japonske vrste smrt in pogin. Pravi napad so mogli Japonci izvršiti šele 3. septembra, ko so si ponoči nekoliko poboljšali svoje pozicije. Toda tudi ta naval je bil odbit z ogromnimi izgubami. Zopet se je razvil artilerijski boj. Ob 10. uri je japonska artilerija ustavila svoj

Vsa poročila z bojišča se strinjajo o tem, da je v bitki pri Liaojanu padlo na obeh straneh nad 60.000 mož, od teh pa je bilo dobre dve tretjini Japoncev. Japonski uradni viri cenijo rusko armado, ki se je nahajala v boju pri Liaojanu, na 184 pehotnih bataljonov, 128 konjeniških švadronev in 572 topov. V celem so imeli Rusi toraj okoli 190.000 mož, dočim so jih imeli Japonci okoli 230.000.

Iz Londona se poroča, da se nahaja v Daljnem 15.000 japonskih bolnikov in ranjencev. Celo mesto je velika bolnišnica. Strahovita beri-beri bolezen razsaja z vso silo med japonsko armado pred Port Arturjem. Japonske bojne vrste so vsled te bolezni decimirane. Z ozirom na to se je tudi odložil glavni napad na Port Artur za 14 dni.

Po sedaj znanih podatkih so Japonci v tej vojni že

ogelj in znova so japonski polki drli proti ruskim utrdbam, a tudi to pot so bile hekatombe človeških žrtev brezuspešne. Ob enajstih je prenehala pehota in pričel se je znova artilerijski boj, kakršnega še ne pozna vojna zgodovina. Topovi so grmeli, vse je bilo zavito v nepredorni dim, ozračje je bilo prenasršeno s smradom. Nakrat so še dva-, trikrat zagrmel ruske baterije, nato pa je nastal molk — znak, da so se Rusi odločili zapustiti Liaojan. Kuropatkin se je sicer umaknil iz Liaojanga pred japonsko premočjo, a si je priboril sijajno zmago nad japonsko strategijo.

Toda boj še ni ponehal, še do večera so Rusi držali nasipe in Oku je izgubil še 20.000 mož, predno je zavzel te pozicije. Ob 3. uri zjutraj je japonska armada prodrla do železniškega mosta in zavzela Liaojan po petdnevnih krvavih bojih.

izgubili ogromno množino vojakov. Kurokijeva armada je do liaojanske bitke izgubila 28.000 mož, in sicer pri Kinlienčengu na reki Jalu 10.000 mož, v bojih na gorskih prelazih 2000 mož, v boju pri Thaonanu 21. junija 1500, v bojih 4. in 6. julija pri Ganejaci in Ufangnanu 6000, v boju 18. julija pa 8000 mož. Izgube Nodzujeve armade znašajo v treh bitkah 16.000 mož, to je pri Sjahotanu 1500, na Dalinskem gorskem prelazu 6000 in pri Simučenu 8000 mož. Največ izgub pa je imel general Oku — namreč 39.000 mož, in sicer pri Kinčovu 19.000, pri Vafankovu 7000, pri Kajčovu 4000, pri Dačičavu 7000 in pri Hajčengu 2000 mož.

Takisto je gotovo, da so Japonci pred Port Arturjem že izgubili okoli 65.000 mož, da so toraj znašale japonske izgube do konca avgusta — ne vstevši bolnih vojakov — okoli 150.000 mož. Pripomniti pa je treba

da v to število niso vštete izgube v krvavih bojih pri Liaojanu. Ako se uvaža, da so Japonci v teh bojih izgubili najmanj 40.000 mož, znašajo japonske izgube do danes ogromno število okoli 200.000 mož!

Boji za Port Artur.

Japonci so 3. t. m. znova z vso močjo navalili na Port Artur, a tudi to pot se je napad ponesrečil. Mine so zopet terjale grozovite svoje žrtve. Podrobnosti o tem napadu priobčuje Reuterjev urad. Japonci so prodirali po dolini med Divizijsko in Dolgo goro. Rusi so že pred dvema tednoma celo dolino na poldrugi kilometer podkopali in v podkope položili mine. Na eksplozivne snovi so naložili kamenja in vse pokrili s prstjo. Ko so ponoči straže javile, da so Japonci pričeli z napadom in da so se obrnili tja, kjer so bile položene mine, niso Rusi izstreljili niti z enega topa, vse je molčalo, samo ruski projektorji so bili naravnani proti prodirajočim Japoncem, da je bil kraj katastrofe razsvetljen kakor podnevu. Ko so vse japonske kolone že dospele na polje, kjer so bile položene mine, so Rusi električnim potom povzročili, da so eksplodirale. Učinek je bil grozovit. Japonske puške in na kosce raztrgani človeški udje so kar kupoma ležali na polju. Drugega dne so Rusi pokopali mrliča. Japonske izgube se niso mogle dognati, ker nobeden padlih ni ostal cel, marveč je bil raztrgan na drobne kosce.

Navzlic vednim neuspehom pred Port Arturjem pa še Japonci vendarle niso obupali, da se konečno le polaste trdnjave. Največ preglavic jim dela herojičen pogum ruske posadke. Čim bi posadka klonila duhom, je usoda trdnjave zapečaten. Zato si ničesar bolj ne žele, kakor da bi jeli Rusi v Port Arturju obupavati. Opetovano so že toraj poročali, da je portarturska posadka že skrajno demoralizirana — no, pa to bile so dozdej še vedno samo pobožne želje in bodo najbrže tudi to pot. Iz Tokija se namreč poroča: Po došlih vesteh je ruska posadka v Port Arturju popolnoma obupana in demoralizirana. Ladje v pristanišču se niti ne zmenijo več za japonske torpedovke in križarke, ki se vsak dan v svrhu rekognosciranja bližajo luki. Takšna rekognosciranja so dognala, da je »Sebastopol« baje nesposoben za boj, in da so tudi vse druge vojne ladje manj ali več poškodovane.

Japonci so 2. t. m. zajeli več džunk z živili in streljivom in osem ladij z nevojaki, ki so iz Port Arturja bili namenjeni v Čifu. Rusi pred vhomom v lukko baje nič več ne odstranjujejo min, iz česar se sklepa, da je rusko brodogradništvo opustilo namen, vnovič vdreti iz pristana. — O, te japonske želje!

«Kölnische Zeitung» poroča iz Petrograda, da so v Port Arturju našli veliko tajno kitajsko skladišče streljiva še izza kitajsko-japonske vojne. V skladišču je bilo 60.000 do 100.000 granat, več sto Krupovih topov, ki so pa še vsi rabljivi, veliko število pušk in patron in veliko zalogo smodnika prav dobre kakovosti. Ta vest zveni sicer precej neverjetno, vendar pa je najbrže resnična. Iz japonskega vira se namreč poroča, da se je opazilo, da so krogle iz ruskih topov popolnoma podobne kitajskim projektilom in da so čestokrat te krogle

opiljene, da so se mogle rabiti za ruske topove. Da torej rabi ruska posadka v Port Arturju kitajske projekte, je dognana stvar, vprašanje je le, ali se je res našlo ono tajno kitajsko skladišče streljiva, ali pa da Kitajci kljub japonski blokadi dovažajo vedno in vedno novih živil in municije v Port Artur. Katera verzija je prava, se bo izvedelo šele po končani vojni.

Iz Berolina se dne 13. t. m. brzojavlja, da je na Japonskem zavlada velika nevolja, ker se ne razglašajo nikaka poročila o bojih in o izgubah pri Port Arturju. Zlasti o japonskih izgubah pri Port Arturju krožijo grozne vesti.

Podmorski čolni za rusko mornarico.

Po poročilih iz Pariza je ruska vlada naročila v severni Ameriki 25 podmorskih čolnov. Vsak tak čoln bo stal 800.000 krön. Rusija je tudi naročila po raznih ladjedelnicah več novih križark in oklopnice.

Avstrijski vojaški ataše ranjen.

«Wiener Allgemeine Zeitung» poroča, da je bil v zadnjih bojih pri Liaojanu tudi ranjen avstrijski vojaški ataše pri ruski mandžurski armadi, grof Szeptyski. Grofa, ki je brat rusinskega grško-katoliškega metropolita v Lvovu, je zadela japonska krogla v roko. Vendar pa rana ni nevarna.

Japonski vohuni v Petrogradu.

Kakor se poroča iz Petrograda, so tamkaj pred nekaj dnevi zaprli dva japonska vohuna. Pri hišni preiskavi se je dognalo, da sta dotičnika bila japonska oficirja in da sta provzročila one znane atentate na baltiško brodogradništvo, o katerih se je svoječasno mnogo pisalo.

Iz Koreje.

«Daily Telegraph» poroča iz Seula, da bo železnica Fuzan-Seul v najkrajšem času že dograjena. Od Seula proti Fuzanu se že lahko vozi po železnici 346 km. Rusi, ki so se že pred dlje časa utaborili v Hamhungu, se sedaj baje zopet umičejo proti Vladivostoku.

Dopisi.

Od sv. Miklavža pri Ormožu. Dne 4. septembra 1904 vršil se je tukaj na vrtu gostilne g. Franca Simoniča volilni shod. Dasiravno je med zborovanjem dež lil curkoma, je bila vendar udeležba mnogobrojna. Posebno so prišli tudi skoraj vsi župani in odborniki sosednjih občin. Od sv. Bolfenka je prišlo okoli trideset zavednih mož.

Po otvoritvi zborovanja od strani prvomestnika «Sloge», g. dr. I. Omuleca, je bil izvoljen predsednikom zborovanja g. Anton Peitler, ki je oddal besedo deželnemu poslancu g. Ivanu Kočvarju. Navdušeno pozdravljen je govoril naš vrli poslanec osobito o ljudski naobrazbi, ki tvori podlago za uspešno gospodarstvo. S

posebnim zanimanjem so sledili navzoči tudi njegovim poučnim izvajanjem o umni vinoreji. Ko je končno razložil novi volilni red in važnost volitev iz občne skupine ter utemeljeval potrebo, da se vsak volilec volitve zanesljivo udeleži, so mu začeli navzoči viharo pritrjevati ter se je na njegov predlog z navdušenjem enoglasno sprejela kandidatura našega zaslužnega državnega poslanca gosp. dr. Miroslava Ploja.

Deželnemu poslancu se je nato izreklo priznanje in zahvala za njegovo delovanje v deželnem zboru.

Za tem povzame besedo g. dr. Omulec, ki v poljubnih besedah razjasni več točk volilnega reda. Krepko se zavzemajoč za kandidaturu dr. Ploja, polaga vsem volilem znova gorko na srce, da se vsak volitve gotovo udeleži.

Tržan gosp. Kolarič iz Središča govori v vznešenih besedah o miklavževskih bralnih in pevskih društvih ter navdušuje ljudstvo za mnogobrojni pristop.

Župan gosp. Vraz iz Žerovinec govori o slogi in o našem geslu »Vse za vero, dom, cesarja« ter navdušuje v enakih besedah, da se vsak volilec zanesljivo udeleži volitve dne 20. septembra 1904, sicer je odpadnik naroda in vere!

Dr. Omulec opisuje slednjič, kako po »očetovsko« skrbi deželni zbor v Gradcu za nas južnostajerske Slovence. Akoravno tvorimo tretjino vsega prebivalstva, nimamo n. pr. niti ene meščanske šole, niti ene trgovske šole, niti ene slovenske kmetijske šole, niti enega slovenskega učiteljskega. Napisi na deželnih uradih, zavodih, železnicah i. t. d. so samo nemški, čeravno prispevamo tudi Slovenci k tem napravam. Predlaga vsled tega z velikim odobravanjem sprejeto resolucijo, s katero se zahteva ločitev slovenskega dela štajerske dežele od nemškega in samouprava za slovenski del z ustanovitvijo posebnega oddelka v deželnem šolskem svetu in pri namestnji.

Sprejelo se je enoglasno še več drugih pomembnih resolucij, nakar je predsednik gospod Peitler, zahvalivši se govornikom in prirediteljem shoda, kakor tudi vsem udeležencem sploh za trud in tako mnogobrojni obisk, zaključil volilni shod.

Iz Konjic. (Sanje konjiškega župana dr. Kadiunigga.) Po trudapolnem delu pretečene nedelje je župan že pozno v jutro v spremstvu raznovrstnih vinskih duhov prišel domov ter se podal k počitku. Sanjal je krasne sanje, katere naj cenjenim čitateljem »Slovenskega Štajerca« na kratko opišem.

Sanjal je namreč, da je živel dolgo, dolgo na zemlji. Ves čas svojega življenja se je trudil z uničevanjem vsega, kar je bilo slovenskega, dolžnosti njegovega stanu so mu bile postranska stvar. — In res se mu je posrečilo (v sanjah namreč), da je po težavnem, trudapolnem naporu pokončal vse te nebodigatreba Slovence.

Za to neprecenljivo zaslugo ga je nemški protestantovski Bog vzel v nemška nebesa. Že pot v nebesa je bila krasna. Šel je po gladki, široki Bismarkovi ulici; tla so bila posuta s plavicami, vse je bilo v črno-rdeče-rumenih zastavah. Angeli v pikelhavbah so mu delali častni spalir. Neštevilna nebeška godba je igrala neskončno lepo »Die Wacht am Rhein« njemu na čast. Nebeški prebivalci so ga pozdravljali z mogočnim »Heil«.

Neizmerno krasen prestol med samim pravcatim Bismarkom in Luterjem je bil njemu odkazan. Iskreno sta ta dva pozdravljala novega tovariša. Pri njegovih nogah je sedel njegov prijatelj in zvesti oproda »Binder Rudolf«. Krdelo pristnih tevtonskih devic, katere Kadiunigg se v svojem zemeljskem življenju ni zametaval, je obdajala njegov sedež. Med tem je bila tudi njegova znanka iz Konjic, bivša natararica pri »Werbruggu«. — Ne daleč od prestola je bilo velikansko jezero najboljšega vina in piva za vedno žejnega župana. Na drugi strani opazi precejšno jamo, pogleda vanjo in o veselje! Videlo se je naravnost v pekel, kjer so se ti preklicani Slovenci, kateri so njemu na zemlji delali toliko preglavic, cvrli in pekli. Od neskončnega veselja in škodoželjnosti omamljen, pade ta novi nebeški prebivalec v to jamo ter zdrkne po njej (ne še v pekel), ampak na to grešno zemljo nazaj. — Seveda se prebudi v tem strahu. In prvo, na kar se je spomnil, je bil slovenski pregovor, katerega mu je njegova slovenska mati pri neki priliki povedala, da »kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade«.

Rekel je baje, da bo ta pregovor vsem konjiškim nemčurjem poklical v spomin, ako si ga že sami niso poklicali vsled žalostnih dogodkov zadnje nedelje.

Iz gornjeradgonskega okraja. No, in zopet ga ima nemškutarska stranka svojega večnega kandidata v našem okraju, verskega in narodnega odpadnika ter gospodarskega malopridneža, renegata Wratschkota. Ptujsko-šnopsarski listič »giftna krota« ga hvali na vse pretege in povzdiguje kot »vzor-poštenjaka« (?) v deveta nebesa. Oglejmo si ga torej i mi, ki ga do obisti poznamo, takega, kakršen je v resnici.

Kot verski odpadnik se cerkve izogiblje in boji bolj kakor hudič križa. Duhovnike smrtno sovraži iz dna svoje umazane duše in smeši cerkvene naprave, kjer le more, ter se zlasti v pijanosti čestokrat poslužuje bogokletnih besed.

Rojen je Slovenec, a svoj materini jezik je že davno zatajil, njegova najljubša »špraha« je nemška in pajdaši se najraje z radgonskimi Nemci, a Slovence zasramuje, kjer le more. Noben Slovenec mu toraj ne more dati svojega glasu, če noče pljuvati v svojo lastno skledo.

A v gospodarskem oziru! Pred dobrimi tridesetimi leti je prevzel ta mož nezadolženo kmetijo od svojih starišev, a ni se mu nikdar zljubilo delati, pohajkoval in posedal je navadno po nemškutarskih gostilnah in kletih, prihajal navadno pozno ponoči domov ter potem pretepaval svojo ženo Nežo, če mu vselej ni poskrbela prav dobre večerje. In tako je prišlo, posestvo je bilo čedalje bolj zanemarjeno in lezel je čedalje bolj v dolgove, tako da je leta 1890 imel že več dolgov kakor vrednosti. A na robu propada mu je bila sreča mila. Leta 1890 namreč se mu je posrečilo dobiti vsled razpora Slovencev v roke mesto okr. načelnika in od listega časa je naš gornjeradgonski okraj njegova molzna krava. Z mirno vestjo lahko povemo, če bi v zadnjem trenutku ne dobil te službe, tako bi že davno Wratschko ne bil več kmet na Orehovcih.

Okraj ga torej redi in vzdržuje tudi njegovo zanemarjeno gospodarstvo, in če redna plača ne zadostuje, dajo mu njegovi kimovci kar po 1500 kron »trinkelda«.

Ne d-la nič, živi in oblači se kakor gospod, nosi cinder na glavi, zlato verižico na prsih ter, kakor sam priznava, je pijan redno vsaki dan.

Tako, kakor njegovo gospodarstvo, pa je tudi okrajno. Okrajne ceste so skrajno zanemarjene, znane kot najslabše na celim Spod. Štajerskem, a okrajne doklade pa se zmirom zvišujejo. Zato pa je pri zadnjih volitvah le vsled izdajalskega glasu Jurjevskega Muhiča zmagal z enim glasom večine.

Wratschko je tudi obč. predstojnik v Orehovcih. Občinski predstojnik je navadno tudi vzor drugim kmetom. V Orehovcih je bilo devet kmetov, ki so se nad Wratschkotom vzgledovali in z njim pijančevali, in tako je prišlo, da imamo zdaj v Orehovcih le dva kmeta, vsi drugi so prišli na kant, ker so se družili z Wratschkotom.

Pa dovolj! Čeravno bi lahko pisali o Wratschkotovem zasebnem življenju cele knjige, naj to zadostuje. Priporočati ga torej ne moremo ne v verskem, ne v narodnem, še manje pa v gospodarskem oziru, in sram naj bode tistega volilca, ki bi pri volitvi dne 20. septembra temu renegatu in pijancu oddal svoj glas. Naš edini kandidat pa naj bo sicer visoko učen, a z nami čuteči, velezaslužni g. dvorni svetovalec **dr. Miroslav Ploj!** Sosed.

Spodnještajerske novice.

Vsled strupenih gob se je zastupila Urša Bedrač v Tršcu pri Ptuj in njena šestletna nečakinja Matilda Vogler. Zadnja je bila še tisto noč mrtva, njena tovaršica pa čez nekaj dni. K sreči ni bilo tisti dan drugih pri večerji, kajti doletela bi jih gotovo ista nesreča. Bodite previdni pri nabiranju gob!

Zemeljska dela pri okrajni cesti Sv. Jurij-Sv. Jakob v Slovenskih goricah so v dolgosti dveh kilometrov izgotovljena. Pričelo se je s polaganjem kamenja.

Ogenj je uničil bajtarju Juriju Zafuti pri sv. Marjeti na dravskem polju hišo in gospodarsko poslopje. Ogenj se je razširil tudi na hišo Gašparja Hrastnika, katera je tudi zgorela.

Nevihta je strahovito razsajala dne 2. septembra v brežiškem okraju. Lilo je, kakor da bi se oblak utrgal. Treščilo je tudi v gospodarsko poslopje Franceta Ferenčaka na Malem vrhu. Zgorelo mu je celo gospodarsko poslopje ter ima kakih 2000 kron škode. Sotla je prestopila bregove in napravila velikansko škodo.

Toplice v Laškem trgu je kupila ondota občina, dasi je pri tem podjetju prišla že cela vrsta kapitalistov-strokovnjakov na kant. Mnogo davkoplačevalcev je proti temu nakupu protestovalo pri namestništvu.

V pivovarni v Žalcu se je ponesrečil delavec Jakob Kušec, ko je snazil sode. Desetpolovnjaškemu sodu je premočni sopar odtrgal dno, ki je Kušca zadelo s tako močjo, da je četrto ure pozneje umrl.

Skočiti je hotel na stroj pri premikanju vlaka v Brežicah posestnik Franc Rožman. Ker mu je pa spodletelo, je padel in zadobil precejšnje poškodbe, poleg tega se bo pa moral še zagovarjati pred sodiščem.

Südmarkina beznica se je zgradila v Št. Ilju, ki bo delala iz Slovencev prave Nemce. Jako žalostno za Nemce, ki nimajo več moči, da bi se sami med seboj množili, ampak morajo iz Slovencev delati Nemce!

S Koroškega.

Javni shod priredijo slovenska nepolitična društva na Koroškem v nedeljo, dne 18. septembra 1904 v Št. Jurju na Velikem Strmecu nad Vrbo. Predavanja bodo razpravljala velevažno vprašanje: «Kako skrbeti za mladino.» Vršil se bo shod ob vsakem vremenu. Spored: 1.) Ob 10. uri: Slavnostna pridiga in slovesna sv. maša. Pri sv. maši poje pevsko društvo «Zvezda» iz Hodiš. 2.) Ob 12. uri: Pozdrav. Pojo združena pevska društva. 3.) Govor: «Pomen ljudske izobrazbe v sedanjem času.» Govori č. g. msgr. Val. Podgorc. 4.) Govor: «Treznost, delavnost, varčnost, tri sestre.» Govori č. g. Jurij Trunk. 5.) Govor: «Ljubimo in spoštujemo domače, dom in zemljo, jezik.» Govori deželni poslanec g. France Grafenauer. 6.) Kratko poročilo tajnika pomožnega odbora. 7.) Nagovori društvenikov-mladeničev. Gg. Janez Kaufman iz Jezerca nad Vrbo, Matej Antonič iz Št. Jakoba, J. Kriegl iz Ziljske Bistrice, Val. Štangel iz Šmihela pri Pliberku, Val. Jug iz Celovca. 8.) Nasveti in slučajnosti. 9.) Ob 1½ 5. uri: Slovesni blagoslov in pete litanije. Rojaki, prihitite iz vseh far, dolin in hribov! Priporočajo se skupni izleti društev in družeb na prelepi Veliki Strmec. Na dan z močatostjo! Na svidenje na Vel. Strmecu! Pomožni odbor.

Krasti je hotel svinje Matija Melhijor iz hleva nadporočnika M. v Šmartnu pri Celovcu.

Umrli je stoletni starček «oče Troj» v Trbižu.

V šmohoru je zadnji dež na pogorelih hišah, ki še nimajo strehe, povzročil novo škodo, ki se ceni na 30.000 kron.

Zaradi neprevidnega ravnanja z dinamitom sta ovađena železniška delavca Franc Kos in Ferd. Bärenthaler v Bistrici v Rožni dolini.

Mihelovo veleposestvo v Kottljah je kupil gospod Uranšek mlajši v Šmihelu.

Z bajoneti zaklali so vojaki v Beljaku pred neko gostilno mesarskega pomočnika Vincenca Rabiča.

Ustrelil se je v Celovcu agent I. Schellander.

Žganje je umorilo v Celovcu hlapca Al. Berganta z Jesenic na Kranjskem. Izpil ga je v enem dušku četrto litra, nato pa še precej piva. Za nekim skednjem se je potem preselil na drugi svet.

Razne stvari.

«**Slovenski Štajerc**» se je preselil iz Kamnika v Kranj ter s tem dosegel obenem mnogo ugodnejše poštne zveze. Vse drugo ostane pri starem. Prosimo tedaj, da se vse upravniške zadeve, kakor naročnina, oglašila i. t. d. pošiljajo pod naslovom: Upravištvo «Slovenskega Štajerca» v Kranju; dopisi pa na uredništvo «Slovenskega Štajerca» v Kranju.

Ptujski Slovenci, čujte! Naši nemški «purgarji», ki imajo v svojih štacunah toliko sladkih besed za nas, se hvalijo že nekaj mesecev med seboj na tihem, koliko stotakov je kateri porabil pri agitaciji za zadnje volitve v ptujski okrajni zastop. Ptujski Slovenci, čujte! Tisočake so izmetali ptujski nemčurji za agitacijo, ko so vabili k sebi naše zaslepljene kmete, ki so jih gostili, ki so jim poslali na dan volitve mestne kočije na dom i. t. d. Zmagali so. Zlat se smejejo, smejejo se zabitosti tistih naših odpadnikov, ki so se dali pregovoriti, ki so prodali svojo čast za nemčurske stotake. Vprašajmo pa se, odkod imajo naši nemčurji toliko denarja, da lahko za volitve potrošijo tisočake? Vprašajmo se, če si nismo sami izredili teh bogatašev, če jim nismo sami nanosili vsega v njih trgovine in kramarije? Čujte, ptujski Slovenci! Kdor ima pamet, bo izprevidel, da si lahko sami pomagamo, da se prihodnjic kaj takega ne bo godilo. Sramota bodi vsakemu Slovencu, ki še ostane pri takem blatu vedno slep.

Ali nimamo v Ptujju lastnih, slovenskih trgovin? Ali ni naša dolžnost, da podpiramo svoje ljudi?

Slovenski denar naj gre v slovenske roke!

Svoji k svojim!

Ornig — prijatelj Slovencev. Načelnik ptujskega okrajnega zastopa, Ornig, je dal ukaz, v katerem zahteva odstranitev drevja, katero je blizu okrajne ceste, — čujte in strmite! — to pa samo slovenskim posestnikom. Za nemške in nemčurske posestnike pa ne velja ta ukaz, ceravno bi bilo pri istih poprej nujna potreba, tako n. pr. pri Sv. Vidu, da odstrani Šosterič svoje drevje, ker tamkaj je v največji suši mokra steza.

Zidarji po slovenskem Štajerskem, tudi za vas ima «Slovenski Štajerc» lepo prigodbico.

Bog je mislil tudi na zidarje, ko je dal ljudem prosto voljo. Dozdaj ste jo imeli vsi, samo v Ptujju je vaši tovariši nimajo več. Jaz, Solinov Peter, ki sem tudi zidar in ki sem zidal po slovenskih, hrvatskih in nemških krajih lepše hiše, kakor so ptujske, prišel sem letos domov v Ptuj. Tu sem videl in slišal, da moji tovariši-zidarji nimajo več proste volje. Jaz si kupim južino, kjer si hočem, tukajšnji zidarji pa ne smejo tako. Ob južini pride baba, pobere od vseh zidarjev na novi vojašnici ubogi, težko zasluženi krajcar in gre, hajd k — Ornigu po kruh! Bog ne daj, da bi kateri drugi pek dobil tudi kaj od zidarjev. Hudo se mora goditi ubogemu županu, bogme, siromak mora živeti od zidarjev! Jaz nimam z g. Ornigom nič opraviti in mu tudi teh bornih krajcarjev nisem nevošljiv, čudno pa se mi le zdi, da se zidarjem zapove: «Moj kruh moraš jesti!» Samo toliko, da slovenski pek tega ne dobi.

Glejte, tako skrbijo Nemci in nemčurji za denar. Kjer ne gre z dobrega, pa mora iti po sili, jelite, gospoda v Ptujju?

Dobro, dobro! Ti, baba, ti pa le pridno nosi! — Meni se samo smilijo tovariši-zidarji, ki se najbolj sladko ne držijo, kadar se žnjimi tako ravna.

Iz Haloz. Sadje je letos prav dobro obrodilo, samo žalibog cene sadja so prav nizke, večinoma so primorani napraviti jabolčnico, ki pa tudi ne bo imela velike cene, ker je bo veliko. Ubogi Haložan, noč in dan spravlja sadje, ako se pa natančno pomisli, dobi navsezadnje prav malo zanj. Vinska trta bo dala, ako ostane vsaj dva do tri tedne lepo, izvrstno kapljico. Nabralo se ga ne bo, kakor je kazalo v spomladi, sicer pa to, kar ga bode, bo izvrstno.

Ornikov list „Nemčurski Štajerc“ se jezi, ker je «Slovenski Štajerc» že v prvi številki pokazal svojo barvo. Verjamemo, da Orniku in njegovi gardi ni dovolji, da smo takoj v prvi številki jasno povedali, kakšni da smo in bomo, kajti on in njegova banda se bolj boji pokazati svojo barvo, kakor hudič križa. Ornig in njegova banda so že principijelno proti temu, da se pokaže prava barva. Pa naj jo ptujski prusjaki še tako skrivajo, mi pokažemo javnosti v pravi luči nemčurske veleizdajske sleparije! Ako «Nemčurski Štajerc» misli, da je slovenski kmet tako neumen, da ne spozna nemčurskih veleizdajalcev, potem se jako moti. Slovenski kmet bo spoznal tudi pravo barvo «Nemčurskega Štajerca», čeprav jo ta že peto leto zatajuje, ko berač uši. Temu pa pripomnimo mi z novimi bombami.

Prokleti nemčurski šufti. Zadnji «Nemškutarski Štajerc» iz Ptujja se zvija v svojih smrtnih mukah kot deževna glista. «Slovenski Štajerc» mu je zmešal tako možgane, da že ne ve odgovoriti o drugem, kakor da beblja o sami pijanosti. Niti ene tožbe si ni upal stvarno pobijati in to je zelo pomenljivo, ker sicer on rad zagradi za vsako smet. Spravil se je tedaj samo nad osebo našega urednika in ga označil kot najhujšega hudodelca-pijanca. Da so se pri tem ti šufti okoli «giftne krote» le v naslovu zmotili, to ve večina Ptujčanov obeh narodnosti, ker če je bil kdo kot sotrudnik pri «Slovenskem Štajercu» pijanec, bil je to D., ne pa K. Če so pa ti hinavci okoli «giftne krote» že toliko vrtoglavi, da ne razločujejo več osebe K. od D., potem pa res kar v Feldhof. Naročiti pa bo treba cel vagon (tak za pujske), ker teh krotarjev je več, da bo dovolj prostora, da se popeljejo tja gor. Seveda pozabiti ne smejo seboj vzeti tudi «krote», da se bodo žnjo po domače mogli zabavati. Predno vzamejo slovo od krotinega gnezda, bi bilo dobro, da nam še povedo ali pa zalajajo (to znajo bolje), katere gostilne in šnopsarije je tisti pijanec kot bivši urednik «Slovenskega Štajerca» ali kar je že bil, obiskoval kdaj, kje in kolikokrat ga je kdo videl pijanega, koliko je spil tiste ptujske brozge, kolikokrat in kdo ga je radi tega opominjal i. t. d., potem bomo govorili dalje o nehvaležnosti, o tisti silni prošnji, o človekoljubju, krščanski ljubezni in o milosrčnosti šefredakterja Orniga in njegovih podrepnikov.

Gospod Ornig naj bi se malo bolj pobrigal za onega svojega «pesnika», ki mu je «našpilal» že toliko lepih, tam bo gotovo našel bolj hvaležnega dela. Našemu uredniku naj se pa gospod Ornig le zahvali, da je še za to številko zamolčal njegove in ptujske grehe i. t. d. Opozarjamo peka Orniga za sedaj samo, da si malo ogleda svojo črno dušo v člankih «Slovenskega Naroda» od 10. in 13. septembra t. l.

Roparski napad na «Narodni dom» v Konjicah, poroča «Domovina», je izvršila od konjiških nemčurjev najeta in nahujskana druhal pretečeno nedeljo zvečer. Ondi se nahajajoči Slovenci so bili v smrtni nevarnosti in le premišljenemu in energičnemu nastopu žandarmerije se je zahvaliti, da je bila hujša nesreča preprečena. Državno pravdnistvo opozarjamo na ta dogodek z dostavkom, da glavne krivce ni iskati med najeto in nahujskano tolpo, ampak med takozvano inteligenco (!) konjiških nemčurjev, kateri so najeli to druhal, jo nahujskali in opijanili. Upamo, da se bo kmalu posrečilo najti prave krivce, kajti imena tistih (tri je so baje) so približno znana. Sicer bomo celo zadevo pazno zasledovali.

Vinska klavzula. Po poročilih iz Rima so obnavne glede trgovinske pogodbe med Italijo in našo državo končane ter sklenjena dva dogovora. Prvi dogovor naj bi veljal od 1. oktobra 1904 do 30. septembra 1905. V tej začasni pogodbi bi še ostala vinska klavzula, po kateri bi smeli Italijani uvoziti v našo državo 500.000 metrskih stotov belega vina proti carini 15 do 16 kron, kakor to velja za druge dežele. S 1. oktobrom 1905 se prične desetletna pogodba, v kateri odpade vinska klavzula. Vinorejski krogi gotovo niso zadovoljni s podaljšanjem vinske klavzule, četudi le za eno leto. Že ob novem letu je potekla zakonita pogodba in provizorij se bo vlekel še celo leto, ker tako zahteva — politična zveza z Italijo.

Družba sv. Cirila in Metoda pojasnuje, da stane 1000 narodnih kolekov 20 kron. Trgovcem in trafikam se more, ako hočejo najmanj 1000 izvodov, na njihovo izrecno zahtevo dovoliti rabat. Če takoj plačajo naročene koleke, da jim družba na 1000 kolekov 50 kolekov povrhu. Razne sl. tvrdke, ki ga pa prodajajo družbi v prid brezplačno, zagotavljajo si s tem činom narodno zahvalo. Narodni kolek se naroča z naslovom: «Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Narodni dom».

Ali je moderno? Znani ptujski nadzornik, Dreflak, je poslal neki zavitek ter na istega napisal naslov: «An meine liebe Frau Gemahlin!» Vpraša se, ali so taki naslovi zdaj moderni?

Javno vprašanje c. kr. postarju pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah. Prvo vprašanje: Kdaj in kje je naredila vaša žena izkušnjo poštne upraviteljice? Če nima te izkušnje, vprašamo drugič: Kdo ji je dal pravico uradovati na c. kr. pošti? In tretjič, če nima te izkušnje in ne pravice, vprašamo vas, gosp. poštar, ali ste voljni poskrbeti, da preneša vaša žena svoje «uradovanje» iz c. kr. pošte v kuhinjo?

Občni zbor «Südmarke». 8. septembra je v Weidhofenu zborovalo društvo «Südmark», ki ustanavlja in podpira nemške šole v slovenskih krajih. Na Koroškem je «Südmarka» imela 38 podružnic, na Kranjskem 6, na Štajerskem 91, na Primorskem 4. Vseh podružnic skupno pa je imela 229 s 23.196 člani, ki so darovali 55.105 K 86 vin. Dohodki so znašali l. 1903. skupno 82.710 K 91 vin. Leta 1902. so bili dohodki 75.138 K 17 vin.

Druga številka „Slovenskega Štajerca“ je popolnoma pošla, zato ne moremo novim naročnikom, kakor zahtevajo, doposlati vse izišle številke.

Popravek. Poročilo o volitvah v občini Sv. Jurij v Slovenskih goricah se popravi v toliko, da ni Paraletz vulgo Hanek zahteval slovenskega zapisnika, ker mu tega ni dopustila njegova nemčurska duša.

Zunanje novice.

Zlato rudo so našli na Japonskem, in sicer na cesarjevem svetu. Japonska vlada razglasa, da je vse zlato v dotičnem okraju njena last.

Dve kameli ukradeni. Francoska vlada je pred kratkim kupila v Afriki za svoj coološki vrt dve kameli, kateri je iz Afrike v Tulun pripeljal Arabec Sidi ben Azer. V Tulunu je pustil Arabec kameli v nekem hlevu v varstvu svojega hlapca, sam pa si je poiskal stanovanje v nekem hotelu. Drugo jutro je dobil Arabec prazen hlev. Kameli in sluga so izginili brez sledu.

Čuden slučaj. V Cabezonu na Španskem se je pripetil nedavno sledeči slučaj: Dve noseči ženi sta se šli sprehajati v okolico, ko je ena izmed njiju občutila bolečine poroda. Legla je v travo ter porodila zdravo moško dete. Pri porodu ji je pomagala njena prijateljica. Ko je rodeči ženi odleglo toliko, da se je počasi mogla s prijateljico napotiti proti domu, napadle so prijateljico iste bolečine. Tudi ona je legla v travo ter porodila istotako moško dete. Pri tem ji je pomagala kljub oslabelosti prva. Medtem je prišlo iz mesta več ženskih, ki so ženi in otroka spravili domov. Ko pa je bilo treba otroka izročiti materama, ni nihče vedel, katere je koji otrok. Konečno je vzela vsaka enega otroka ter sta sklenili, da tekom časa natanko opazujeta črte na otročjih obrazih, da morda le spozna vsaka svoje dete.

Imeniten markí. Pred kratkim je moral v Londonu markí Anglesey radi svoje potratnosti napovedati konkurz. Na dražbi so mu radi tega prodali vso obleko. Markí je imel 227 salonskih oblek, 362 telovnikov, 100 površnikov, 61 sako-oblek, 73 oprav s frakom, 142 parov čevljev, 150 jutranjih oprav, 82 spalnih sukenj, 29 kopalnih oprav, 278 parov rokavic in 453 ovratnic. Posebno zanimanje je vzbujalo veliko število dragocenih kož, katere so cenili na 24.000 kron.

Javna morala. V Norimberku na Nemškem je sodilo ondotno sodišče te dni dva 12letna dečka, ki sta posilila na polju 5letno deklico. Sodišče je dečka oprostil. V Meiningenu je bil obsojen neki židar, oče sedmih otrok, v enoletno ječo, ker se je pregrešil nad 13letno deklico. Med obravnavo se je zvedelo, da so imeli že poprej z deklico opraviti razni nočje in mladeniči.

Koliko je mož vreden. Soproga z avtomobilom povoženega hotelirja Milinga je vložila zoper lastnika avtomobila Uhla odškodninsko tožbo v znesku enega milijona.

Velika nesreča se je pripetila 4. t. m. pri požaru na Attorney cesti v Novem Jorku. Zgorelo je 14 oseb, 20 jih je pa ranjenih. Prebivalci zgorele hiše so bili večinoma ruski židje.

Zoper kupčijo z deklicami se bo vršilo mednarodno posvetovanje 15. in 16. septembra v Curihi (Švica). Tega posvetovanja se vdeležijo zastopniki iz Nem-

čije, Belgije, Danske, Anglije, Francije, Holandije, Italije, Norvegije, Avstrije, Rusije, Švedske, Švice in Španije. Posvetovalo se boče o pripravah za mednarodni kongres, ki se bo vršil leta 1906 v Parizu.

Zdravišče za debeluharje, ki se hočejo rešiti prevelike debelosti, je ustanovil v Hanoveru neki pek. Na dvorišču dotičnega «zdravišča» je postavljenih več kozlov, na katerih morajo debeluharji žagati debela hrastova debela. Pač imenitno mora biti gledati, kako žagajo debeli krčmarji, sodniki, duhovniki i. dr. grčave hraste.

Odškodnina za neizpolnjeno obljubo zakona. Dozdaj so v Ameriki le ženske tožile za odškodnino, ker se jim ni izpolnil obljubljen zakon. Nedavno pa je tožil bivši italijanski konzul svojo nezvesto ljubico za odškodnino. Zahteval je 10.000 kron. Sodniki so mu prisodili 6400 kron, in sicer 4000 kron za cvetlice, pisma, gledališčne listke i. t. d., 2400 kron pa za zamudo časa. Izračunali so, da je potratil z ljubkovanjem približno 400 ur ter so mu prisodili po 6 kron na uro.

Kaj je čudež? Irski kmet vpraša duhovnika, kaj je čudež. Ta mu obsežno razlaga, a kmetič ga ne razume. Zato vpraša duhovnika, če bi mu mogel dati tudi kak zgled čudeža. «Dobro,» pravi duhovnik, «hodi pred menoj, hočem poskusiti.» Kmetič gre. Duhovnik ga brez premisleka občutno sune z nogo. «Ali si čutil?» ga vpraša duhovnik. «Zakaj bi ne bil?» pravi kmet in se pogladi po zadetem kraju; «zlomka, gotovo sem čutil!» «Dobro,» pravi duhovnik, «bil bi čudež, ko bi ti ne bil čutil sunka.»

Sposobni ministri. V neki mali zamorski kraljevini v južni Afriki je uredil kralj svojo državo popolnoma po evropskem načinu ter je dal svojim podložnim tudi ustavo. V kraljevini imajo namreč tudi parlament s 30 poslanci. Parlamentu predseduje sam kralj, a odgovornih mu je osem ministrov. Oponašajoč popolnoma evropske običaje, priredil je nedavno kralj tudi dvorni ples, h kateremu je bilo povabljenih tudi nekoliko Evropejcev. Med plesom je zapazil neki Evropejec, da mu manjka zlata ura. Poklical je na stran vojnega ministra ter mu povedal dogodek. «Kdo vam je ukradel uro?» ga je vprašal vojni minister. «Onile gospod,» «Vraga, vruga, to je pravosodni minister . . . Počakajte nekoliko — In vojni minister je šel k nekemu drugemu odličnjaku v dvorani. Čez nekaj časa se je vojni minister vrnil ter izročil Evropejcu njegovo uro. «Ali vam je pravosodni minister dobrovoljno vrnil uro?» je vprašal Evropejec. «Ne, niti opazil ni. Prosil sem samo ministra zunanjih zadev, naj mu jo ukrade in, kakor vidite, se mu je posrečilo.»

Najlepša žena v Rimu zaradi tatvine zaprta. Signora Marija Bucci pripada zelo ugledni rodbini, ima za moža nečaka kardinala Jacobija in ki splošno slovi za najlepšo ženo v celem Rimu, je zaradi tatvine zaprta. Ljubkovala je z bogatim trgovcem Agostinijem, s katerim sta večkrat za par dni kam zletela. Pri zadnjem takem izletu v Lombardijo je bilo Agostiniju ukradenih dragocenosti za 3000 lir. Naznanil je tatvino policiji, ne da bi bil povedal, s kom je bil skupno na izletu. Toda policija ima oster nos ter je v odsotnosti lepe Bucci v njenem stanovanju preiskovala ter

tudi našla ukradene dragocenosti. Agostini še ni o tem ničesar slutil ter je bil ravno z lepo ljubico na drugem izletu, ko se je pojavil detektiv ter mu vzel ljubico. Prosil je seveda brzojavno, naj se zadeva potlači, a sodišče ni več izpustilo dame.

Plevejev morilec odpeljan? Poroča se, da je prišel nedavno v bolnišnico, v kateri leži morilec ministra Pleveja, orožniški polkovnik z enim orožnikom in zdravnikom. Pokazal je ukaz justičnega ministra, naj odvede morilca v zapor, ako je že zato sposoben. Njegov zdravnik je preiskal morilca ter potrdil, da je sposoben, nakar so ga vzeli s seboj. Vsi trije so bili preoblečeni morilčevi somišljeniki; tudi ministrov ukaz je bil ponarejen.

Srbski prestolonaslednik in vojak. Srbski prestolonaslednik je hotel vzeti vojaku, ki stoji v konaku na straži, puško. Vojak je zagrozil, da bode ustrelil, dasi je poznal prestolonaslednika. Zjutraj je poklical kralj vojaka k sebi ter ga obdaroval za njegovo pravilno postopanje.

Krvavi štrajki. Na otoku Sardiniji je ustavilo 2500 rudarjev delo. Došle vojake so naskočili štrajkujoči s kamenjem in revolverji. Tudi vojaki so streljali. Sedem vojakov je ranjenih, izmed delavcev pa so trije mrtvi, zelo veliko pa je ranjenih.

Poslanec in orožnik. «Wianus Polski» poroča iz Helbra. Nemški državni poslanec Brejski je pred nekaj dnevi došel sem. Imel je namen, da se pouči o stanju Poljakov na Saksonskem. Istočasno je praznovalo neko poljsko društvo šestletnico svojega obstanka. Ko je policija doznala o poslančevem prihodu, ga je povabila, naj se zgleda pri njej. Ker Brejski ni storil tega, so pa k njemu poslali orožnika. Z orožnikom je imel Brejski jako oster nastop. Orožnik je hotel vedeti, kaj išče Brejski v Helbri, in mu svetoval, da naj zapusti mesto. O zadevi bo še razpravljala nemški državni zbor. Vsekako mora biti v Prusiji jako prijetno, ker niti nemški državni poslanci ne smejo obiskati svojih rojakov! Heil, pruska svoboda!

Nemec o Nemcih. Možu, ki je pisal nastopno pismo, se gotovo ne more očitati, da ni bil pravi Nemec: «Nimam sedanosti, še manj pa bodočnosti. O veri ni sledu. Pač bi bilo moglo pravo umetniško delo izvajanje mojih novih del mnogo izpremeniti. Moja vrnitev v Nemčijo mi je zadala smrtni udarec. Malovredna je ta dežela, neki Ruger je imel prav, ki je rekel: «Nemec je malopridnež.» Tukaj ni sledu o upanju, in kako je z mojimi navideznimi naklonjenci, razvidite lahko iz tega, da so me k izvajanju mojih dunajskih koncertov vabili praški Čehi, Rusi in Madjari, dočim moram biti pripravljen, da me moji dobri Nemci, ako se jim ponudim, odklonijo. V Berlinu me intendant ni hotel sprejeti.» To pismo je pisal leta 1863 največji nemški glasbenik Rihard Wagner neki Matildi Wesendonk.

O Korejkah se piše: Korejke vsa bremena na glavi nosijo. Da se breme ne maje na glavi, rabijo slamnate svitke. Nek Evropejec je opazoval Korejko, ki je šla s takim svitkom na glavi gotovo iskat kako stvar. Bril je močan veter, ki je vrgel Korejki svitek raz glavo. Korejka ga je pobrala in dala na glavo. Zopet ji ga vrže veter raz glavo in ona ga zopet nazaj dene. Tudi

tretjič se tako zgodi. Naša žena bi sedaj svitek v roki nesla, toda Korejka ne. Ona tudi tretjič dene svitek na glavo, na vrh pa težak kamen. Ne ve se, ali je to ljubezen do reda, da mora biti svitek na svojem mestu, ali je to — zabitost.

Za delavce, ki nameravajo iti na Rumunsko. Dozdaj se je večkrat pripetilo, da so javni organi naše avstro-ogrske delavce, ki so nameravali iti tja delat, ustavili na meji in jim vstop na Rumunsko zabranili. To se je zgodilo zato, ker niso ti delavci imeli od svojih političnih oblastev podrobnih potnih listov. Rumunski minister za vnane stvari je izdal že pred letom dni v tem oziru odredbe, ki se tičejo zunanjih delavcev, in glede avstro-ogrskih delavcev obvestil o svojih korakih tudi naše ministrstvo. Naj torej noben delavec ne pozabi iti k okrajnemu glavarstvu po potni list, če misli iti delat v to deželo. Brez tega ne sme nihče čez mejo v to deželo.

Juri — žaljivka. 16letna Josipina Jaworski na Dunaju je zaklicala z okna svojega stanovanja nekemu mlademu uradniku, ki se je vztrajno šetal pod okni: «Odidite od tod, juri!» Uradnik je gospodično tožil zaradi razžaljenja časti. Za izvedenca je bil poklican k sodišču neki humoristični pisatelj, Ed. Pözl, da pojasni sodnikom pomen besede «Juri». Isti je izpovedal, da se rabi ta beseda v dunajskih predmestjih kot psovka, ker pomeni toliko kot — Hrvat, kar je po njegovem mnenju zaničevalno. Deklica ni vedela, kaj pomeni ta beseda, ter je izjavila, da je Juri v madjarskem jeziku skrajšanje za — Janez. Sodnik se je pridružil famoznemu izvedencu ter deklico obsodil v globo 10 K. Ako to obvelja, sme se vsak Slovan čutiti razžaljenega, ako mu Nемец reče «Johann» ali «Hans».

Nečloveški sin. 40letni sin meščana v Dunajskem Novem mestu, J. Kohl, je zadavil svojega 64letnega očeta. Njegova mati se je lansko leto zastrupila zaradi večnih prepиров z zloglasnim sinom.

Ogromna dedščina. V Novem Jorku je umrl pred 14 leti neki Emanuel Gothard, a šele zdaj so zvedeli njegovi židovski sorodniki na južnem Ogorskem, da jih čaka v Ameriki dedščina 274 milijonov kron.

Brezvesten odvetnik. Dunajski odvetnik dr. L. Herz, ki se je ustrelil pred par dnevi, je poneveril vsem svojim klijentom ves denar. Poneverjena svota znaša nad 1 milijon kron. Mnogo rodbin je spravil na beraško palico.

Japonska kultura. Znani vojni dopisnik Nemirovič Dančenko pripoveduje o nastopnem groznem prizoru: Opozorili so me na neki mali prostor. Solnce je silno žgalo, da sem si opekel roko, ko sem prijel za bajonet, ki je stal v piramidi. V bližini sem zapazil veliko plahto, ki je pa imela grbo. Izpod plahte so segali štirje pari nog, dva para sta bila v čevljih, dva pa bosa. Te, poslednje noge so bile trde in otekle. Plahta je pokrivala nekaj groznega, to sem videl, a vendar me je gnalo, da bi videl. Okoli so stali vojaki raskavih, zaprašenih obrazov. Eden kozakov me je povabil, naj pogledam in solze so mu zalile oči. Grozen je bil prizor, ko smo odgrnili plahto. Tri mrtva trupla so imela še obveze, kakor so jih nadeli zdravniki, in po katerih je bilo spoznati, da so bile rane le lahke, da so bili vojaki le

lahko ranjeni in da bi bili lahko ozdravili. Ali imeli so še druge rane. Obrazi, ustnice, pokrite s strjeno krvjo, na enem brada presabljana, na vseh kolena razbita; na prsih karakteristične rane, verna slika japonskih bajonetov v prečni prerezi. Nekatere rane, ki so bile še čiste, so pričale, da so bile prizadete že mrtvim vojakom. In kakšen je bil izraz obrazov mrtvih. Kako plašen, mučen! Navadno se ne veruje takim vestem. Pripisuje se jim pretiravanje korespondentov. No, v tem slučaju ni možno tajiti. Mučenike so fotografirali. Pozvani so bili zdravniki in tuji vojaški pooblaščenči. Po natančnem ogledu je bil sestavljen zapisnik. Na ogledovanju so na enem truplu konstatirali 28 ran, razbita kolena, razsekana prsa. Na drugem truplu so konstatirali 16 ran. Zapisnik so podpisali don J. de Boarbon, polkovnik Šemiho, francoski, ameriški in švicarski vojaški agent.

Duhovnik ponesrečil. Minuli teden so našli nekaj metrov od beneške meje na Kolovratu mrtvega kurata iz Dreke pod Livkom v Benečiji, gosp. Josipa Gošnjaka. Ponesrečil se je nu lovu. Sodi se, da se mu je spodrsnilo, ker se je nahajal na višini strmine iz samega kamenja, ter se je ubil. Našli so pri njem ves denar. Gošnjak je bil zaveden slovenski duhovnik.

Papež reformira. V Vatikanu je bil od nekdaj običaj, da papež ne sme nositi žepne ure, temveč mora vsikdar vprašati spremljajočega monsignora, koliko je ura, ako hoče vedeti za čas. Sedanji papež Pij X. je pretrgal tudi ta običaj ter nosi vedno pri sebi uro, ki jo je imel že kot beneški patrijarh.

Zopet punt v nemški koloniji. V nemški Novi Gvineji so se spuntali domačini, napadli katoliško misijonarsko postajo ter pomorili več duhovnov in nun. 36 domačinov so vjeli ter jih 16 zaradi tega zločina usmrtili. Namen zaroti je bil, pomoriti vse belokožce.

O princezinji Lujizi Koburški. Nekemu poročevalcu je povedala princezinja, da so žnjo postopali v «Lindenhofu» kakor z Dreyfusom na Hudičevem otoku. Kakor brž se je o njej več govorilo v javnosti, se je tudi postopanje žnjo poostriilo. Na okno njenega stanovanja so napravili železne križe. — Njen soprog, princ Filip Koburški, je baje izjavil, da brezpogojno vztraja pri zahtevi, da se mora princezinja ločiti od Matasiea ter se zavezati, da nikoli ne pride več na Dunaj.

Hotentoti jako divjaško kaznujejo vdove, ki se vnovič omože. Vsaka vdova si mora pri zopetni možitvi odrezati en prst, ki ga da svojemu možu za poročno darilo.

37.000 kron za tri čute. Iz Londona poročajo: Minulega leta je povodom neke nesreče na železnici zgubil trgovec s tobakom neki Friderik iz Southporta vonj, okus in tip. Tudi je skoraj oslepel. Sodišče v Liverpoolu mu je sedaj prisodilo 37.000 kron odškodnine.

Delavsko gibanje. V Milanu se je vršil te dni velik delavski shod, katerega se je udeležilo nad 4000 delavcev. Na shodu se je sklenilo, da se v osmih dneh pozovejo vsi delavci Italije k štrajku, da na ta način protestujejo proti vmešavanju oborožene sile pri zadnjem štrajku.

Ruski pregovori. Zanimivo je poslušati, kaj pravijo ruski narodni pregovori o ženi. Rus pravi: «Kdor pritrjuje ženi, ne bode doživel ničesar dobrega.» — «Žena

«Brez strahu je drznejša kakor koza.» — «Ljubi ženo kot svojo dušo in tresi jo, ko sadno drevje.» — «Ženska pot je od ognjišča do praga.» — «Dve ženi tvorita zbor, tri pa pekel.» — «Ženska glava je kakor tatarska denarnica.» — «Okoli ženske laži ne moreš jahati niti na prašiču.» — «Pri ženski in pijancu so solze poceni.» — «Kamor ne pride hudič, pošlje ženske.» — «Zblaznel je in se oženil, zavedel se je in se obesil.» — «Na polju te goljufa konj, doma pa žena.» — «Tepi kožuh in bo gorkejši, tepi ženo in bo zvestejša.»

Japonska žena vselej vstane pred svojim možem. Ko se je oblekla, prinese možu, če ni služabnikov v hiši, njegovo pipo in žveplenke k postelji. Pozneje dobi mož od svoje breskvene cvetke ali od svoje lahne jutranje zarje (tako namreč zove svoje ženo) čašico čaja in svoj dnevnik. Žena potem pomaga možu pri toaleti in se postavi na prag k slovesu, ko gre njen mož na delo.

Kitajski modrijan. Ruski vojni poročevalec Nemirovič Dančenko je imel nedavno razgovor s kitajskim modrijanom Otso. Otsa je rekel: Vse preide, kakor oblak na poletnem nebu, Kitajska pa ostane. In še tisoče let bo Kitajska stala, Vam nerazumljiva in tuja, kakor ste Vi Kitajski nerazumljivi in tuji. Naša moč je v potrpežljivosti. Vsa Vaša razburjenja so nam nerazumljiva. Smrt spremlja vsakogar, in le eden je pravi pot na svetu — to je pot, ki vodi do groba. Grob za nami, grob pred nami in vmes kratko življenje — ali se izplača radi tega tako razburjati se in mučiti. Ako nesem svoj stol na vrt ter gledam skozi rože zaiti solnce v morje, potem si ne želim ničesar več. In če bi bil tudi kitajski cesar, mi ne more biti prizanešana noč, ki sledi solnčnemu zatonu.

Listek.

Cvetka ljubezni.

Slika. Dagmar.

Pozno v noči je.

Vse že počiva. Le v tretjem nadstropju v mali sobici gori še luč.

V borni postelji leži mladenič. Krasno, a smrtno blede obličje obdajajo dolgi, temni lasje. Njegove oči so obrnjene v prijatelja, ki sedi ob njegovem zglavju.

Tiho je v sobici. Le zdajpazdaj se čuje bolesten vzdih Mojmira. Sedaj se vzdigne in prime prijatelja za roko.

«Prijatelj dragi, stori mi uslugo, saj bode itak zadnja. Tam v predalu,» pokaže na malo pisalno mizico, «najdeš rdečo cvetko.» To cvetko,» prenehati mora, ker ga popade grozen kašelj, «to cvetko izročim tebi. Ko bodem jaz umrl, tedaj jo vzemi ti in ljubi jo, kakor sem jo jaz ljubil. Kadar jo bodeš pogledal, spomni se vedno, da me je ta cvetka neizrečeno osrečila, — a mi tudi prizadela smrtno rano. Prepričan sem, da jo bodeš tudi ljubil, ko bodeš čul, koliko srčnih bojov sem jaz pretrpel, a koliko veselja tudi užil, ko mi je bila ta cvetka podarjena...»

Grozna slabost je obšla Mojmira. Naslonil se je na trdo blazino in pričel pripovedovati:

«Moje življenje ni poznalo sreče, trnova so bila moja pota. In tedaj, ko sem menil, da sem našel cvetko

sreče, cvetko ljubezni, tedaj sem moral iznova spoznati, da nisem rojen za srečo.

Ker sem bil slabega zdravja, so me stariši poslali v prijazno vasico, da bi se nekoliko okrepečal. Zdravje sem šel iskat, — a našel sem tam — smrt. Spoznal sem njo... Dušan, ali si že ljubil, čisto, sveto ljubil? Jaz prej nisem poznal prave ljubezni, a ko sem jo spoznal, tedaj sem jo šele občutil. Nisem mislil na prihodnost, nisem mislil, kaj sem jaz in kaj je ona, le ljubil sem jo. Nisem si družega želel, kakor da bi vedno tako ostalo.

Odkril sem ji svojo ljubezen. Gorko me je poljubila in polna ljubezni mi je rekla: „Ljubim te, in tvoja sem na veke.“ O, da bi bila! In dalje sem ji govoril o svoji ljubezni, a pomislil nisem, da jaz nimam ničesar, da bi mogel za njo skrbeti. Ko sem ji pa vendar nekega dne povedal, da še nimam ničesar, da bodem moral še dolgo študirati, da bodem prišel h kruhu, tedaj mi je ona ovila roke okoli vratu in šepnila: „Mojmir, ne delaj si zavaljo tega nikakih skrbi. Glej, oba sva še mlada. Ti bodeš pridno študiral, in ko bodeš svoje študije dovršil, se bodeva poročila. In ako bi ti popolnoma nič ne imel, Mojmir, vseeno bi te ljubila.“

Te idealne nazore je imela ona; toda drugačne je imela njena mati. In prav je imela. Dolžnost matere je, da skrbi za blagor svojih otrok. Kaj pa bi ji mogel jaz dati?»

Globoko je vzdihnil. Za par trenutkov je prenehal, potem pa nadaljeval z otožnim glasom:

«Dà, prav je imela; toda tako kruto bi naju ne smela ločiti. Tudi reven človek ima čuteče srce. Nena doma naju je ločila; nič več je nisem videl.

Grozen čas je napočil zame. In vendar čaše bridkega trpljenja še nisem izpil do dna. Najhujše me je še čakalo. Ne pisma, ne karte nisem dobil od nje, le nekega dne sem dobil od njene matere naznanilo, da se je njena hčerka zaročila... Prehud je bil ta udarec zame. Grozno sem zbolel, okrevalec nisem... in, ako Bog da, tudi ne bodem. Pred tremi dnevi sem dobil pismo, — bolj in bolj tiho je govoril, — «pismo od nje, in zraven je bila rdeča cvetka... Prijatelj dragi, daj mi jo, da jo še enkrat poljubim.»

Strastno je pritiskal cvetko na smrtnoblede ustne. Dolgo časa je molčal in potem zopet nadaljeval:

«Pismo je bilo kratko, le malo besedi mi je pisala, a srečen sem bil, neizrečeno srečen! S tresočo roko je napisala:

„In če me silijo še tako k možitvi, omožila se pa vendar ne bodem! Tebi sem se zaročila, Tvoja ostanem na veke...“

Zvonovi so pa drugo jutro, namesto, da pi vabili k poroki, zvonili — mrliču. — Umrla je. Ostala mi je zvesta!...»

Prenehal je. Čez nekoliko trenutkov je planil kvišku in z umirajočim glasom je govoril: «Prijatelj, čuješ li zvonove? Čuj, še vedno zvonijo!!! Jaz jih čujem... — a ti zvonovi ne zvonijo mrliču, o ne! Oni me vabijo k poroki...»

Božena, ljuba Božena... saj že... grem; le malo... trenutkov... in združena bodeva... (Po «Narodu».)

ŠALJIVI ŠTAJERC.

Miserere.

«Ptujskemu Štajercu.»

Ha, kaj trepečeš izdajica,
se mar li «Pankerta» bojiš?
Li vidiš zadnjo uro priti...
al' smrt li vidiš... ha, bleliš.

Mogoče pa ti vest pekoča
povzroča sitne te skrbi.
Mogoče... Saj ne vem, če zgubil
že davno nisi vse vesti.

Jaz mislim pa, da pred poginom
ti duša vrazja trepeta,
in rečem: Mane, tekel, fares,
saj zrela je za jok pekla.

Le pojdi k vragu, izdajalec,
ne išči milosti pri nas,
zadosti dolgo si sleparil...
Pogina ti je prišel čas.

Goljufal ljudstvo si predolgo,
da milost bi pri njem našel...
Prihaja z brzimi koraki
od Kranja že smrti sel.

Zvijska zdaj ti ne pomaga;
zastonj ti zdaj je ves trepet.
Še hitro zmoli očenašek,
ker kmalu nehal boš živet.

Pripravi malce se za sodbo,
na veke, da ne boš preklet.
Popravi vse krivice strašne,
ki jih trpel je zate kmet.

Prekliči vsa obrekovanja,
nesramnosti prekliči vse
in prosi ljudstvo, da pozabi
vse, kar trpelo je zaté.

Naznani kmetu, da ga varal
že precej dolgo vrsto let;
povej mu, da je izgubljen vsaki,
kdor tebi hotel bi verjet.

Sedaj pa, draga giftna krota,
dovoli, da za zdaj neham;
obljubim pa ti, da še spravil
stvari drugačne bom na dan.

Povedal bodem našim kmetom,
kako nesramno jih goljfaš;
razkrinkal bodem te pred svetom,
dokler se osramočen — vdaš. —

Spisal Omega.

Rešpicijent Jaka in nadpaznik Zvitek.

(Humoreska. Spisal Peter Verdnik)

Krog in krog na mejah širne Avstrije so finančni oddelki, ki imajo nalogo zabranjevati tihotapstvo v in iz inozemstva. Ti oddelki so oddaljeni drug od drugega 1 do 3 ure, kakor pač zahtevajo lokalne razmere. Taki oddelki štejejo po 5, 6, 8, pa tudi do 12 mož. Manjšim oddelkom je kot vodja dodeljen kak nadpaznik, večje vodi pa rešpicijent.

Na eni, tik laške meje ležeči taki postaji je zapovedoval rešpicijent Jaka. Bil je ta mož odurnega, neprijaznega značaja. Trpinčil je svoje podložne neprenehoma brez vzroka. Ni čuda torej, da pri moštvu ni bil samo nepriljubljen, marveč črtili so ga vsi kakor vrane skobca.

Rešpicijent Jaka je sam sebe smatral za neprekosljivega in najbolj modrega človeka ter je pri svojih predstojnikih izposloval, da so ga poslali na ta oddelek, ker je baie zvedel, da se tukaj največ tihotapi in bo torej imel priložnost, da pokaže svojo izurjenost.

Mej drugimi je bil pri tem oddelku tudi nadstražnik Zvitek, čil mladenič, kateri pa je bil v popolnem nasprotju z rešpicijentom Jako. Kakor je vse sovražilo Jako, tako je Zvitka vse ljubilo — posebno nežni spol — zaradi njegovega vedno ve-elega in prikupljivega vedenja. Zvitek se je v svoji mladosti izučil pekarije, mnogo potoval po svetu, ter si tako pridobil precej olike. Po dokončanju triletné dobe pri vojaki, nastopil je službo pri finančni straži ter je po storjenem izpitu kmalu postal nadpaznik.

Seveda Zvitek Jakotu ni bil po volji. Zavidal ga je, ker so ga čislali tovariši in tudi drugi prebivalci, Jakota pa ni nihče maral. Jaka si je prizadeval na vse pretege, da bi zasačil Zvitka pri kakem prestopku. To pa ni bilo tako lahko, kajti Zvitek je bil v svoji službi vesten, kakor malokateri finančni stražnik.

Sedaj se je lotil Jaka druge taktike; začel je namreč črtiti Zvitka pri komisarju, da bi ga spravil od svoje postaje. Ali komisar Slavec, ki je bil jako previden in izkušen mož, se ni dosti menil za take ovadbe, kajti Zvitek mu je bil priljubljen zaradi njegovega veselja in odkritega značaja, še bolj pa zato, ker je ravno Zvitek zasačil največ tihotapev. Pa kakor skoro nihče ni brez napake, tako je tudi Zvitek protipostavno rad hodil v prostih urah v civilni obleki, kar je bilo v očeh Jakota največja pregreha.

Neki paznik z imenom Tumpl, kateri je služil že delj časa in je tudi bolj postrani gledal Zvitka, je povedal Jakotu, da hodi Zvitek v civilni obleki po gostilnah.

To bi bil moral videti, kako je bil Jaka vesel te novice! Odslej mu ni bilo drugega mar, kakor kako bi

Zvitka zalotil v civilni obleki. Zalezoval ga je sam, pa tudi drugim je naročal, naj pazijo na Zvitka in naj mu naznanijo, kadar ga kdo dobi v civilni obleki.

Neko noč je imel Zvitek z nadpaznikom Ajtičem napovedano stražo. Ajtič je imel do polnoči, Zvitek pa po polnoči stražiti bližnjo okolico, med tem, ko drugi ostane vedno pri stražni hišici.

«Ti, Ajtič,» pravi Zvitek, «naj stražim jaz do polnoči okolico, danes ravno ni Jaka doma, bom malo njegovo svakinjo pod okencem obiskal.»

«Le pojdi, meni je vseeno,» mu odgovori Ajtič.

Bila je že precej temna noč. Zvitek dene puško na ramo ter se oprezno splazi okoli hiš, dokler ne dospe do okna, kjer je imela Mila svojo spalnico. Zvitek rahlo potrka na okence, nakar se prikaže ženska podoba.

Po nekaj časa trajajočem pogovoru reče Mila Zvitku: «Ti, povej mi, povej, kako je bilo, ko te je moj svak že lovil, ko si bil v civilni obleki.»

«Zakaj pa ne, ako te to zanima; saj vem, da me ne boš izdala,» pravi Zvitek.

«Prvikrat sem bil, kakor veš, v bližini vasi na plesu. Ko se tam vrtimo, naenkrat zagledam Jaka in dozdevalo se mi je, da je tudi on mene videl. Jaz šepnem moji plesalki nekaj na uho in zapustim plesišče skozi kuhinjo, Jaka pa se je postavil pri vratih, da bi mu uiti ne mogel. Jaz stisnem baronovemu hlapcu nekaj drobiža v pest in smuknem v njegov voz, kateri je zdrdral urno proti domu. Nato se naglo preoblečem in sedem k mizi. Ravno sem basal svojo pipo, ko vstopi Jaka. Ko me zagleda mirno sedečega, je tako skremžil svoj obraz, da sem se le komaj zadrževal smeha.

Drugikrat je bil mrak, ko ga zagledam malo korakov pred menoj. Ker sem bil za tek prelen, se zgubim v neko hišo, meneč, da jo skozi stranska vrata popiham na cesto. Stranska vrata pa so bila zaklenjena. Tolažil sem se le še s tem, da Jaka mogoče zgreši pravo hišo. On pa je ni zgrešil, marveč že čez nekaj trenutkov stopi v vežo. Iz te zadrege me je rešila srečna misel. Ker je bilo temno, se sklonim k tlom ter zalajam dvakrat, kakor kak mesarski pes. To bi bila morala videti Jakota, kako jo je popihal iz veže! Pogledal je še v nekatere veže, jaz pa sem tekel domov, se urno preoblekel ter bil na svojem mestu, ko je prisopihal Jaka.

Tretjič je bilo zopet v mraku, pa Jaka je kakor mačka, ki ponoči bolj vidi kot podnevi. Precej daleč ga zagledam korakati proti meni. Bliskoma mi šine v glavo, kako dobro sem odnesel pete, ko sem se bil skril v vežo. Le nekaj korakov, bil sem zopet v veži ter stekel po stopnicah navzgor. Na hodniku je snažil čevlje neki sluga, kateremu sem v kratkih besedah razložil položaj. Komaj sem stopil za vrata, je že preklinjajoč prilomastil Jaka po stopnicah: «Ni šel nekdo ravno sedaj tukaj mimo?» osorno vpraša slugo. «Da, gospod, tekel je po stopnicah v 4. nadstropje,» mu odvrne sluga. «Čakaj, prokleti adut, sedaj te imam! Ne uideš mi več,» pravi Jaka ter se poda po stopnicah navzgor. Ko je Jaka prisopihal domov, sem bil že v postelji.»

Ravno, ko je Zvitek končal, pretrga blisk temoto ter razsvetli za trenotek okolico. Zvitku se je zazdelo, da je videl v oknu dvoje glav, kateri sta se naglo umaknili.

«Mila! Mila!...» Nobenega odgovora.

«Vrag! Kaj je to? Pa ne da bi bila...»

Ni imel časa premisljevati! Urnih korakov steče k stražnici ter razloži Ajtiču dogodek. «Nič se ne boj, dragi,» ga potolaži Ajtič, vzame puško in odide.

«Nekoliko ga zadrži, da pridem k sapi!» zakliče Zvitek nad njim.

Ajtič počasi odkoraka proti postaji, nadejajoč se, da sreča Jaka. Pred postajo zasliši več glasov in v svoje veselje spozna glas komisarja Slavca, kateri je prišel nadzorovat postajo. Rešpicijent Jaka mu je jeze se tresoč v nerazločnih besedah pripovedoval o dogodku, ko Ajtič pristopi ter se javlja komisarju, da je v službi. Jaka ves osupnjen vpraša:

«Kje pa je Zvitek?»

«V stražnici,» odgovori Ajtič.

«Ni res, on straži po okolici!»

«Ni res, jaz stražim po okolici.»

«Vidite, Jaka,» — pravi komisar, — «da se zopet enkrat motite.»

«Pa ima Zvitek do polnoči stražiti, ne Ajtič!» se zadere Jaka.

Nato zapove komisar nadpazniku Riškotu, kateri ga je spremljal, da naj pogleda v službeni knjigi, kdo ima stražiti pred polnočjo, in naj potem pogleda še v stražnico in naj pripelje Zvitka, ako je tam.

Nato se obrne k Ajtiču ter mu ukaže, naj pove, kaj se je zgodilo.

«Bilo ni nič posebnega,» prične Ajtič. «Šel sem ravno mimo okna, kjer prebiva gospodična svakinja gospoda rešpicijenta, ter pregovoril nekaj besedi.»

«Pozneje pa sem zapazil, da to ni gospodična, marveč gospa od gospoda rešpicijenta. Gospoda rešpicijenta prosim, da mi odpusti zaradi te neprevidnosti.»

Nato prideta Riško in Zvitek.

«No, kako je?» vpraša komisar.

«Pred polnočjo straži Ajtič v okolici, Zvitek pa v stražnici, kjer sem ga tudi dobil.»

«No, kaj veste o zgodbi?» vpraša komisar Zvitka.

«Zgodba spada v dva veka, novi in stari vek,» ter dela obraz, kakor kak šolarček.

Komisar in Riško se smejeta na glas, Ajtič in Zvitek skrivaj, Jaka pa se jezi.

«Vidite, gospod rešpicijent, da je vse v redu,» reče komisar pikro. «Ne nadlegujte me več z vašimi tožbami. Znaprej pa zalezujte nekoliko manj svoje ljudi, pa nekoliko bolj tihotapce. Z Bogom!»

I.

Kako ženske mislijo.

Mož pride domov in najde hišna vrata zaklenjena. Pozove ključavničarja. Ta odpre sobo in, ko mož vstopi, najde na mizi listek z napisom: Dragi mož! Če prideš domov, in mene ni doma, pojdi k sosedu; njej sem dala shraniti ključ.

Tvoja žena.

II.

Prebrisan zidar.

Zidar se je pogodil z župnikom, da bo popravil cerkev. Ko izvrši pogojeno delo, reče mu župnik, naj še popravi farovške hleve.

Zidar, dobro vedoč, da gre župniku slabo za denar, vpraša:

«Kdo bo pa to plačal?»

Župnik: «Le popravite, to vam bo Bog plačal!»

Zidar: «Veste kaj, gospod župnik, plačajte mi rajše vi, in potem naj Bog Vam plača, ker vas bolje pozna nego mene.»

III.

Žena (jezna): «Tako govoriš ti svojo boljšo polovico!?»

Mož (razjarjen): «Kaj, vraga, polovico!! Ako se slečeš, leže tri četrtine po hiši okrog!»

*

Dobro zna računati.

Oče Matija in sin Matjašek sedita v gostilni ter južinata. Spila sta ga tri poliče vina, najedla sta se sira in kruha. Oče Matija so radovedni, ali se je sin Matjašek naučil v šoli kaj računati.

«No, Matjašek, zdaj pa nama le zračuni, kaj sva dolžna.»

Sin Matjašek pa ni neumna glavica.

«Tri poliče vina je trikrat sedem, to je enajst, za dva krajcarja sira, to je devet, za dva krajcarja kruha, to je sedem.»

«Oče, sedem krajcarjev sva dolžna.»

«Dobro si nama zračunil, Matjašek!»

*

Krčmar in krčmarica.

Krčmar svoji ženi: Ti, mati, veš kaj? Dajmo zakopati mlako na pašniku. To vedno regljanje žab me tako nadleguje, da sem postal že nervozen.

Krčmarica: Ne, tega pa že ne! Dokler bodo regljale žabe v mlaki, bodo regljali pri nas gostje in se nam množile kronice; saj veš, da jih potrebujemo.

Krčmar: Prav imaš, stara! Vidim, da si pametnejša kakor jaz, čeravno sem «rihtar».

Krčmarica: Vem, da se ti nisi domislil na «kožuh» (ponarejeno žganje), ker so ti te presnete volitve že celo zmešale možgane. Pomisli, kje bi pa jemal vode za toliko polovnjakov žganja.

Krčmar: No, pa naj ostane mlaka in žnjo vred tudi žabe, ker vem, da je mlaka za nas «zlata grapa».

Krčmarica: Veseli me, da si se domislil tega in prišel spet malo k pameti. Glej, da se toliko spametuješ, da boš lahko sam prevzel mesto volilnega komisarja.

Krčmar: Stara, glej, še ob volitvi nam bode mlaka donášala dobiček. Volilci bodo žrli «kožuh», kakor voli deževnico, in kronice se bodo množile.

Krčmarica: Oh, mlaka, zlata mlaka, kje bi bili mi brez tebe! Ljubše mi je žabje regljanje, kakor klet brez «kožuha».

*

Nemčur Tschetschegg, gredoč skozi slovensko vas, vpraša na pragu stoječega moža: «Oče, ali imate kaj oslov v vaši vasi?»

«Nič.» mu odgovori kmet, «le včasih gre kateri skozi vas.»

Loterijske številke

vlečene dne 3. septembra:

Trst: 17, 62, 32, 73, 65.

vlečene dne 10. septembra:

Gradec: 6, 90, 23, 84, 48.

Prošnja!

Revnih slovenskih starišev sin, s Štajerskega prosi vse slovenske rodoljube, da bi ga podpirali, da bi zamogel obiskovati učiteljske ter tako doseči svoj zaželeni — učiteljski stan. — Dragi slovenski rodoljubi! Žrtvujte mal dar! S tem boste storili neizmerno dobro delo mladeniču, njegovim starišem, da, celemu narodu. — Vsi p. n. gg. dobrotniki bodo objavljeni v «Slovenskem Štajercu». Vsak še tako mali dar se radovoljno sprejme ter se naj blagovoli poslati na upravnništvo «Slovenskega Štajerca» v Kranju na Kranjskem.

Najizvrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja
prva sisečka tovarna tamburic

J. STJEPUŠIN

Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine. V isti tovarni izbaja tudi strokovni list

„Tamburica“

po enkrat na mesec ter stane za celo leto 8 kron z glasbeno prilogo vred.

Za vsaki instrument se jamči.

Velik cenik s slikami se pošlje na zahtevanje zastonj.

Le pri „Merkurju“

P. Majdič v Celju.

Kje?

Le pri „Merkurju“ trgovina z železnino P. Majdič v Celju, se kupijo najboljši poljedelski stroji, vitelji, slamo-

Bogata zaloga **traverz** in železniških šin, železa za vezi, cementa, vodovodnih naprav ter cevi in vsakovrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.

Slovenski trgovci!

Vsak zaveden slovenski trgovec na Spodnjem Štajerskem in Koroškem ve, da je naš list „Slovenski Štajerc“ tudi njegov zvesti prijatelj.

Da se naš list prav hitro in možno razširi, obrača se vodstvo „Slovenskega Štajerca“ do vas s pozivom, da vsak od vas prevzame prodajo tega lista.

V vsakem mestu, v vsakem trgu in pri vsaki fari se bode zamoglo našega lista mnogo številčk razprodati, zraven pa bode prodajalec imel še lep dobiček.

Kateri trgovec hoče naši sveti narodni stvari koristiti, ne bo opustil lepe prilike in se bo takoj v tej zadevi pismeno do nas obrnil, da mu preskrbimo potrebno dovoljenje. Kateremu trgovcu v teh krajih ni narodnost in boljša bodočnost deveta briga, ta se bo zanimal za to ponudbo.

Treba je le, da se nam naznani, s kakšno trgovino se dotični trgovec peča, v kateri občini obstoji njegova trgovina in koliko je hišna številka dotične trgovine.

Toraj, junaki, naprej in na delo za narod!

Upravništvo in uredništvo „Slovenskega Štajerca“.

Stanje hranilnih vlog nad
19 milijonov kron.

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{4}$ % na leto. — Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa zeli dolжник poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menjice in vrednostne papirje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Spljetu.

Akcijski kapital 1,000,000 K.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške
ženiitninske kavcije.

Eskomt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in ne nadkri-
ljive kapljice sv. Marka se
uporabljajo za notranje in
zunanje bolezni. Posebno
odstranjujejo trganje po ko-
steh, nogah in rokah ter
ozdravijo vsak glavobol. One
delujejo nedosegljivo in spa-
sonosno pri želodčnih bo-
leznih, ublažujejo katar in
izmeček, odpravijo naduho,
bolečine in krče, pospešujejo

in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in
male gliste ter bolečine, po teh provzročene. Tudi delujejo izbornu
proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih
ter «koliko» in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od
te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in
«madronu» in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in
kmečki hiši.

Dobiva se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Na-
ročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov trg št. 80
poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat
(12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na
vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K	— h.	4 ducati (48 stekl.)	14 K 60 v.
2 „ (24 „)	8 „	— „	5 „ (60 „)	17 „ — „
3 „ (36 „)	11 „	— „		

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj
ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so z po-
sebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdra-
vili: Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan
Barčič, župnik; Ilija Manić, opančar; Sofija Vuhelić, šivilja; Jožef
Seljanić, kmet, i. t. d.

Mestna lekarna v Zagrebu,

Mestni trg št. 80, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljeno l. 1832.

Priznано najboljšo oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave,
prekašajo vsako konkurenco po
finosti, ki omogočijo z jako majhno
množino pobarvati veliko površino,
razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža,
laka in steklarskega kleja. Zaloga
slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.